

de Volkskrant

Ook tweede poging met Klaver strandt

Frank Hendrickx
Den Haag

Op de 89ste dag na de verkiezingen is de tweede poging om tot een regeringscoalitie te komen van VVD, CDA, D66 en GroenLinks mislukt. Na uren praten in het Catshuis bleek dat de vier partijen het weer niet eens konden worden over het vluchtelingenbeleid.

'De conclusie vandaag is negatief', zei Herman Tjeenk Willink gisteravond droogjes na alle vergeefse gesprekken. 'Ik betreur het buitengewoon.'

De informateur is niet de enige die het betreurt. Een kabinet van VVD, CDA, D66 en GroenLinks gaat er definitief niet komen. Negentig dagen na de verkiezingen, twee weken na het aantreden van Tjeenk Willink, zit de formatie nog steeds muurvast. Opnieuw was het vluchtelingenbeleid het breekpunt: GroenLinks wil geen nieuwe 'Turkijedeals' sluiten om te voorkomen dat Afrikaanse vluchtelingen hier in de asielprocedure komen.

Bij GroenLinks wordt die lezing ontkend: VVD en CDA zouden juist onwrikbaar zijn geweest in hun eis dat alle Afrikaanse vluchtelingen moeten worden teruggestuurd. De informateur noemde het 'een relatief klein punt' en liet in omfloerste bewoordingen merken dat hij weinig begrip had voor de halsstarrigheid van GroenLinks. 'GroenLinks wilde mijn eindvoorstel niet accepteren. Daar kan je ook als informateur die bijna heilig is verklaard weinig aan doen.'

Er was op het Binnenhof veel hoop gevestigd op de formatiemagie van Tjeenk Willink. Onder leiding van de man die al notulist was bij de kabinetsonderhandelingen in 1973 en daarna uitgroeide tot grijze eminentie in de Haagse politiek zou ook nu de formatie weer worden losgewrikt.

De hoop is voornamelijk gebleken. Als Tjeenk Willink er al geen beweging meer in krijgt, wie dan wel? Het doet

Pechtold, Rutte, Klaver, Buma.
Foto Freek van den Bergh / Vk

GroenLinks wilde mijn eindvoorstel niet accepteren. Daar kan je ook als informateur die bijna heilig is verklaard weinig aan doen

Herman Tjeenk Willink
informateur

denken aan een uitspraak van de wijlen RVD-man Gijs van der Wiel bij de legendarisch moeizame formatie van 1977. Toen er destijds twee formatieveteranen werden benoemd, zei Van der Wiel weinig eerbiedwaardig: 'Als deze twee er niet uitkomen, moeten de graven open.'

Ook nu is die wanhoop voelbaar. Premier Mark Rutte heeft er volgens de VVD alles aan gedaan om Jesse Klaver binnenboord te halen. Vorige week dinsdag sprak hij uitvoerig met Klaver bij Tjeenk Willink thuis. Woensdag gingen de gesprekken verder. De GroenLinks-leider bleef lang bij zijn standpunt dat meer Turkijedeals - dit keer om Afrikaanse

vluchtelingen te weerhouden van een overstek naar Europa - in strijd zijn met de vluchtelingenverdragen. Mede op aandringen van Tjeenk Willink zou Klaver donderdag in het Catshuis toch een opening hebben geboden nadat er nieuw juridisch advies was ingewonnen via de informateur.

Er was toen even hoop bij VVD en CDA, maar een dag later ging het in de Tweede Kamer alweer mis. GroenLinks wilde dat Nederland zich zou verplichten jaarlijks vluchtelingen te hervestigen. Ook waren er toch weer twijfels over de juridische houdbaarheid. Op vrijdagavond werd Tjeenk Willink ingelicht. Daarna werd besloten om er toch nog een weekend over na te denken. Het hielp niet. Maandag moest Tjeenk Willink erkennen dat het niet gelukt was.

De scheiding is dit keer niet zo vredig als bij de eerste mislukte poging. Er is bij de andere partijen wrok over de houding van Klaver. Die zou hebben gezwabberd. Het geeft ook aan dat illusies over een samenwerking met GroenLinks zijn vervlogen. Alle bruggen kunnen nu worden verbrand. VVD en CDA zullen weer net zo gaan schamperen over GroenLinks als voorheen.

Tjeenk Willink gaat gewoon door als informateur. Zijn opdracht is nog niet af. Hij gaat nu eerst eens kijken 'hoe de situatie nu in elkaar zit'. 'Het heeft geen zin om dat overhaast te doen.'

Dat Tjeenk Willink de schuld voorzichtig bij GroenLinks legde, vergroot weer de druk op Alexander Pechtold - de grote voorvechter van een coalitie met Klaver. De D66-leider toonde zich gisteren 'verbijsterd' en 'zeer teleurgesteld' dat het niet gelukt is. VVD en CDA zullen weer hun blik verleggen naar de ChristenUnie. Pechtold torpedeerde eerder de poging te onderhandelen met die partij. Hij vindt een coalitie met de ChristenUnie 'onwenselijk', maar er zijn geen wenselijke opties meer voor hem. Tjeenk Willink zei dat er 'een meerderheidskabinet moet komen, al betekent dat nog niet dat het ook gebeurt'.

De aanval op het Filipijnse IS-bolwerk Marawi

P6-7

Dicht de kloof tussen vast en flexibel werk

CONTRACT

CONTRACT

WENKEN VOOR HET NIEUWE KABINET P13

Advertentie

De wereld is Kras

Laatste dag!

5 dagen v.a.

119

JAARGANG 96
48 pagina's
NUMMER
28322 ●

€ 2,60

België € 3,10
Duitsland € 3,35
Frankrijk € 3,35
Luxemburg € 3,10
Oostenrijk € 3,35

Altijd alle recensies van de **Volkskrant** bij de hand?

kijk op volkskrant.nl/digitaal

VOETNOOT KANSBEREKENING

Je moet jezelf denk ik dwingen het te vertalen in woorden', aldus hoogleraar wiskunde Johan van Leeuwen, gespecialiseerd in onder andere kansberekening, geciteerd door Maarten Keulemans zaterdag in *de Volkskrant*.

Statistieken zijn minder eenduidig dan wordt gedacht, statistieken moeten namelijk geïnterpreteerd worden en zijn dus net als taal een bron van misverstanden.

Mensen schijnen noch in statistiek noch in kansberekening - statistiek is net iets anders dan kansberekening - goed te zijn. Was dat an-

ders, zouden banken menig beleggingsproduct niet meer kunnen slijten en zouden de casino's sluiten.

Door dit onvermogen zijn mensen banger dan noodzakelijk, bijvoorbeeld voor aanslagen, maar tegelijkertijd zijn ze bereid grote risico's te nemen.

Zit er een evolutionair voordeel in het onvermogen kansen juist te berekenen? Hebben mensen die tegen beter weten in grote risico's nemen en/of die juist zeer bang zijn een voordeel op mensen die met behulp van kansberekening 'rationele' keuzes maken?

Arnon Grunberg